

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
(за вибором студента)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Спеціалізація – «Бізнес-адміністрування»

Харків – 2018

Силабус навчальної дисципліни «Управління персоналом» для студентів другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування» фінансово-правового факультету.
Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2018. 20 с.

Розробник

Вовк Ірина Андріївна – доцент кафедри економічної теорії,
кандидат економічних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 6 від 26 квітня 2018 р.)

Дата оновлення – 12 вересня 2019 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко Л. С. Шевченко

Зміст

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни.....	8
3. Вимоги викладача.....	9
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	10
5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів.....	12
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.....	14

1. Вступ

1.1. Дані про викладача, який викладає навчальну дисципліну:

Вовк Ірина Андріївна – к.е.н., доцент, доцент, 704-92-58,
vovk_iryana@ukr.net

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління персоналом» є набуття теоретичних і практичних знань щодо сутності управління персоналом на підприємстві, включаючи теоретико-методологічні питання управління кадровою політикою підприємства: формування та функціонування трудового колективу, управління процесами залучення кадрів, оптимального використання трудових ресурсів в інтересах підприємства та працівників, управління кар'єрою працівників та попередження і вирішення трудових конфліктів.

Основні завдання:

- формування системи знань про особливості управління персоналом серед інших видів менеджерської діяльності;
- вивчення теорій управління трудовими середовищами, у тому числі теорій управління працею та теорії колективу;
- засвоєння механізмів аналізу залучення персоналу на підприємства;
- опанування підходів до організації роботи кадрової служби на підприємстві;
- вивчення теоретичних і прикладних питань управління кар'єрою працівників;
- засвоєння принципів оцінювання, атестації та стимулювання працівників;
- набуття знань про трудові конфлікти та порядок їх вирішення.

1.3. Місце навчальної дисципліни у структурі

освітньо-професійної програми

Навчальна дисципліна належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студента.

Пререквізити: Для вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати знання із навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Теорія організації», «Корпоративне управління», «Управління потенціалом бізнесу», «Управління організаційним розвитком бізнесу».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні навчальних дисциплін: «Управління потенціалом бізнесу», «Управління організаційним розвитком бізнесу», «Стратегічний інноваційний менеджмент», «Менеджмент малого і середнього бізнесу», «Ризик-менеджмент», «Підприємницьке право», «Правове регулювання управління персоналом».

1.4. Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС – 5,0;
- загальна кількість годин – 150;
- термін викладання – 1 семестр.

1.5. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК-1.	Знання ключових теорій і концепцій, а також інноваційних технологій управління персоналом.
ПК-2.	Знання інноваційних моделей кадрової політики підприємства на різних етапах життєвого циклу підприємства.
ПК-3.	Знання методології та методики управління кадровою службою на підприємстві.
ПК-4.	Здатність до врахування зовнішніх та внутрішніх чинників управління трудовим колективом підприємства, навички із розв'язання складних нестандартних управлінських проблем, зумовлених цими чинниками.
ПК-5.	Знання аспектів взаємодії управління персоналом з іншими

	видами менеджерської діяльності на підприємстві.
ПК-6.	Здатність до аналізу компетентностей працівників в аспекті завдань інноваційного управління персоналом.
ПК-7.	Здатність до застосування інноваційних стратегій кадрової політики.
ПК-8.	Навички зі складання професіограм і кар'єрограм, розуміння їх значення для кадрової політики.
ПК-9.	Знання управлінської структури трудового колективу.
ПК-10.	Уміння формувати та розвивати корпоративну культуру на підприємстві в контексті завдань управління персоналом.
ПК-11.	Уміння управляти системою стимулювання працівників, знання інноваційних підходів до стимулювання працівників.
ПК-12.	Знання законодавства України в сфері управління персоналом з урахуванням міжнародних та європейських стандартів.
ПК-13.	Навички з використання корпоративного регулювання у сфері управління персоналом.
ПК-14.	Навички з основ ведення документообігу з питань кадрів на підприємстві.
ПК-15.	Уміння проводити відбір працівників на посаду.
ПК-16.	Знання етапів наймання працівників та управлінських дій, які на них вчиняються.
ПК-17.	Уміння організовувати адаптацію працівників на підприємстві.
ПК-18.	Знання процедур оцінювання результатів праці персоналу на підприємстві.
ПК-19.	Уміння проводити оцінювання результатів праці персоналу, зокрема керівників, спеціалістів, допоміжного персоналу.
ПК-20.	Уміння застосовувати різні види мотивації працівників.
ПК-21.	Навички з оформлення результатів атестації персоналу.
ПК-22.	Навички з управління оплатою праці як складової системи стимулювання працівників.
ПК-23.	Навички з управління внутрішньоорганізаційною кар'єрою персоналу.
ПК-24.	Уміння із попередження та вирішення конфліктів у трудовому колективі.

1.6. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РНС НД-1.1.	Вивчати теорії управління персоналом з урахуванням економічних, юридичних, організаційних, інноваційних та адміністративних аспектів цього явища.
РНС НД-1.2.	Аналізувати теоретичні моделі кадрової політики, у тому

	числі залучення персоналу з використанням зовнішніх та внутрішніх ресурсів підприємства.
PHC НД-1.3.	Інтерпретувати методологічні та методичні прийоми управління кадровою службою підприємства.
PHC НД-1.4.	Аналізувати стан розвитку ринку праці в аспекті створення нових робочих місць та залучення нових працівників.
PHC НД-1.5.	Розробляти інноваційні заходи з поліпшення системи стимулювання працівників, зокрема, в сфері оплати праці.
PHC НД-1.6.	Аналізувати законодавство у сфері управління персоналом.
PHC НД-1.7.	Застосовувати спеціальні знання для планування кадрової політики підприємства.
PHC НД-1.8.	Пояснити взаємодію різних підрозділів підприємства під час реалізації завдань кадрової служби.
PHC НД-1.9.	Аргументувати вибір стратегій та конкретних прийомів кадрової політики на різних етапах життєвого циклу підприємства.
PHC НД-2.1.	Розробляти комплекс заходів із залучення персоналу з використанням інноваційних технологій зміцнення кадрового потенціалу підприємства.
PHC НД-2.2.	Розробляти заходи адаптації працівників на підприємстві.
PHC НД-2.3.	Вивчати стан трудового колективу підприємства для виявлення ознак кадрової кризи.
PHC НД-2.4.	Розробляти корпоративні документи в сфері кадрової політики, функціонування трудового колективу, наймання та вивільнення працівників.
PHC НД-2.5.	Застосовувати професіограми та кар'єрограми працівників для управління персоналом.
PHC НД-2.6.	Аналізувати вплив організаційних та управлінських змін у структурі підприємства на поліпшення кадрової політики та зміцнення корпоративної культури.
PHC НД-2.7.	Вивчати плани пропонування змін у фінансовій, економічній та інших стратегіях підприємства на предмет виявлення загроз ефективному управлінню персоналом.
PHC НД-2.8.	Аналізувати міжнародні практики управління персоналом, стимулювання праці та захисту прав працівників на основі партнерських відносин із власниками та керівництвом підприємства.
PHC НД-2.9.	Скласти план заходів із відбору кандидатів на посади і професійні позиції на підприємстві, координувати участь у цих заходах представників різних підрозділів підприємства.
PHC НД-2.10.	Аналізувати напрямки адаптації нових працівників на підприємстві.
PHC НД-2.11.	Визначати напрями управління кар'єрою працівників у

	контексті забезпечення оптимального управління персоналом.
РНС НД-2.12.	Пропонувати заходи із ротації кадрів, коли це потрібно або вимагається умовами праці.
РНС НД-2.13.	Виявляти потенційні конфлікти у трудовому колективі.
РНС НД-2.14.	Налагоджувати внутрішні механізми попередження і вирішення трудових конфліктів.
РНС НД-2.15.	Аналізувати організацію документообігу із питань персоналу.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми

Модуль 1. Теорія управління персоналом на підприємстві

Вивчаються теоретичні засади управління персоналом та теоретико-прикладні аспекти цієї діяльності на підприємствах. Аналізується відповідний категоріальний апарат (управління персоналом, кадрова політика, кадрова служба, трудовий колектив тощо), а так само питання форм, методів та видів управління персоналом, особливостей трудового колективу як соціальної реальності. Досліджується трудовий колектив як об'єкт управлінського впливу та заходи із підвищення ефективності його функціонування. Розкривається кадрова політика на підприємстві з наголосом на вибудовуванні ефективної стратегії управління персоналом. Розкривається методологічні та методичні засади організації кадрової служби на підприємстві. Розглядається нормативно-правове та корпоративне регулюванню управління персоналом. Вивчаються основні документи, які створюються та зберігаються кадровою службою, кадрові реєстри, а також документообіг та діловодство кадрової служби.

Модуль 2. Процес управління персоналом на підприємстві

Вивчаються теми теоретико-прикладного характеру. Аналізується процес залучення персоналу на підприємство, порядок відбору працівників, кадрове планування та управління кар'єрою. Розкриваються засади управління стимулюванням праці й оплатою праці, оцінювання й атестації персоналу. Аналізуються професійні і позапрофесійні заходи адаптації

працівників та роль корпоративної культури в адаптації працівників. Розкриваються основні методи оцінювання (опитування керівника, тестування, спостереження тощо), особливості оцінювання керівників, спеціалістів та допоміжного персоналу, а також чинники й показники, які враховуються при оцінюванні керівників. Досліджуються трудові конфлікти в різних суб'єктах господарювання та основи їх попередження й вирішення. Характеризуються органи вирішення трудових і внутрішньоорганізаційних конфліктів залежно від залучених сторін, розмірів підприємства, характеру його діяльності тощо. Вивчаються порядок оформлення атестації працівників, складання корпоративних документів у сфері управління персоналом.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№	Модуль/назва	Кількість кредитів ЄКТС	Усього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота студентів
				Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Інші види занять	
1	Модуль 1. Теорія управління персоналом на підприємстві.	2,0	60	8	14	—	Колоквіум (на ПЗ)	38
2	Модуль 2. Процес управління персоналом на підприємстві.	3,0	90	8	16	—	Колоквіум (на ПЗ)	66
Разом		5,0	150	16	30	—	0	104

3. Вимоги викладача

При вивченні навчальної дисципліни «Управління персоналом» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас слід звертатися до інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення відповідного категоріального апарату з управління персоналом фірми.

Інші вимоги викладача:

- регулярно відвідувати заняття;
- планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал;
- своєчасно та якісно виконувати завдання;
- активно працювати на практичних заняттях;
- брати участь в обговоренні дискусійних питань;
- формувати та висловлювати власну думку;
- повною мірою долучатися до активних форм навчання;
- відпрацьовувати пропущені практичні заняття;
- участь у роботі наукового гуртка;
- підготовка тез доповідей та участь у конференціях;
- підготовка та публікація наукових статей;
- участь у конкурсах, олімпіадах, вікторинах;
- участь у підготовці наочних або технічних засобів навчання та ін.

Обов'язковою вимогою є дотримання норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни «Управління персоналом» здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

лекції – 0 балів;

практичні заняття – 50 балів;

колоквіуми – 40 балів;

самостійна робота студентів – 10 балів.

Підсумкова оцінка знань: 100 балів.

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття		Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 25	max 25	max 20	max 20	max 10	max 100

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Управління персоналом» виставляється в залікову книжку на підставі заліку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

4.3. Методи педагогічного контролю

Традиційні методи:

– методи усного контролю: усне опитування (фронтальне та індивідуальне), диспут, моделювання та аналіз ситуаційних завдань, підготовка усних доповідей, колоквиум, залік;

– методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, економічних задач, підготовка есе, рефератів у рамках запропонованих тем.

Інноваційні методи: ділові ігри, кейси, мозковий штурм.

Методи самоконтролю: самооцінка студента за питаннями для самоконтролю.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів

Самостійна робота студентів – це форма організації освітнього процесу, що охоплює різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності, яка здійснюється під час аудиторних або позааудиторних занять під загальним чи безпосереднім керівництвом викладача.

Самостійна робота має сприяти:

1) формуванню системи наукових поглядів на управління персоналом, сучасного економічного та менеджерського мислення та основних умінь із застосування набутих знань у господарській, управлінській та юридичній практиці;

2) формуванню економіко-правових компетентностей у сфері управління персоналом, використання цих компетентностей на практиці;

3) розвитку навичок і здібностей, необхідних для самостійного вивчення проблем управління персоналом від найбільш загальних питань до практико-прикладних аспектів інституційного, управлінського, економічного, юридичного, адміністративного та інших аспектів управління трудовим потенціалом підприємства;

4) усвідомленій творчості у сфері практичної економічної та менеджерської діяльності, реалізації дослідницьких здібностей;

- 5) формуванню установок на саморозвиток особистості;
- 6) вихованню цілеспрямованості, дисциплінованості, відповідальності та вольових якостей.

Важливою складовою самостійної роботи студентів є елементи науково-дослідної діяльності. Це сприяє формуванню самостійного мислення студентами, більш глибокого розуміння проблем навчальної дисципліни і загалом управлінської науки, вміння нестандартно підходити до вирішення практичних завдань.

Самостійна робота студентів може здійснюватися у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- поглиблений розгляд питань лекцій із залученням додаткової (зокрема і самостійно підібраної літератури);
- підготовка доповідей із проблемних питань практичного заняття;
- проблемне анотування і рецензування літератури з навчальної дисципліни для наступного обговорення на практичних заняттях;
- написання есе;
- підготовка до дебатів, ділових ігор тощо, що мають проводитись на практичних заняттях або у поза навчальний час;
- підготовка і участь у студентських наукових конференціях;
- участь у конкурсах, олімпіадах, вікторинах;
- участь у підготовці наочних або технічних засобів навчання;
- відпрацювання тем пропущених практичних занять;
- підготовка до колоквіумів та заліку.

Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів:

- відповіді на питання плану практичного заняття під час заняття;
- написання і захист наукових доповідей за темою, погодженою з викладачем, який веде лекційні та/або практичні заняття;
- розробка тематичних презентацій;

- підготовка колекцій документів, матеріалів;
- розробка кейсів;
- участь у роботі наукового гуртка.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

Основна література

Нормативно-правові акти:

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.09.2019).

Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 05.09.2019).

Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <http://www.golos.com.ua/article/316284> (дата звернення: 05.09.2019).

Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 05.09.2019).

Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/108/95-вр> (дата звернення: 05.09.2019).

Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12> (дата звернення: 05.09.2019).

Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2275-19> (дата звернення: 05.09.2019).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості*

Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 05.09.2019).

Підручники

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Основи економічної теорії: підручник / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого; за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2010. 448 с.

Інших авторів:

Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 468 с.

Віноградський М. Д., Віноградська А. М., Шкланова О. М. Управління персоналом. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 502 с.

Заболотина О. В. Психологічні основи управління персоналом. Київ: Гнозис, 2010. 248 с.

Кайлюк В. М., Фесенко Г. Г. Психологія управління: підручник. 2-ге вид. Харків: ХНАМГ, 2012. 220 с.

Управління персоналом: підручник: за ред. О. М. Данюка. К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. 666 с.

Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: за ред. Є. І. Ходаківського. К.: Центр учбової літератури, 2011. 664 с.

Навчальні посібники

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Економічна теорія: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.

Марченко О. С. Бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 204 с.

Менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2013. 136 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/Menedgment_2013.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Менеджмент юридичної фірми: конспект лекцій: за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: НУ «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2013. 135 с.

Шевченко Л. С. Конкурентное управление: учеб. пособие. Харьков: Эспада, 2004. 520 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 302 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.

Інших авторів:

Варава Л. М., Максимчук А. Г., Варава А. А., Аратюнян А. Р. Управління персоналом: навчальний посібник. Кривий Ріг: Криворізький технічний університет, 2011. 477 с.

Віноградська О. М., Шевченко О. С., Віноградська Н. С. Управління персоналом: тексти лекцій. Харків: ХНАМГ, 2009. 114 с.

Никифорова В. Г. Управління персоналом: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та доп. Одеса: Атлант, 2013. 275 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/489/1/Никифорова%20В.Г.%20Управління%20персоналом%20навчально-методичний%20посібник.pdf> (дата звернення: 05.09.2019).

Петюх В. М. Управління персоналом: навч.-методич. посібник для самостійного вивчення. К.: КНЕУ, 2011. 124 с.

Монографії

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Нематеріальна економіка: управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу: монографія / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2014. 404 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12375/1/Shevchenko_2014.pdf

(дата звернення: 03.09.2019).

Шевченко Л. С. Соціальні ризики та соціальна безпека праці: монографія. Харків: Право, 2009. 280 с.

Шевченко Л. С. Університетська освіта: економічні пріоритети та управління розвитком: монографія. Харків: Право, 2016. 188 с.

Інших авторів:

Гавриш О. А., Довгань Л. Є., Крейдич І. М., Семенченко Н. В. Технології управління персоналом: монографія. Київ: НТУУ КПІ імені Ігоря Сікорського, 2017. 528 с.

Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Дудукало Г. О. Ефективність управління персоналом підприємств: діагностика і механізм забезпечення. Київ: НТУУ КПІ імені Ігоря Сікорського, 2015. 231 с.

Швець І. Б., Коваленко Т. В. Комплексна оцінка якості управління персоналом: монографія. Донецьк: ДВНЗ «ДонНТУ», 2013. 159 с.

Статті

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Губін К. Г. Управління структурою конкурентних переваг фірми в межах системи формування доходів. *Економічна теорія та право*. 2018. № 2 (33). С. 67-76. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2018-33-2-67>.

Марченко О. С. Юридичні практики «рго вопо»: зміст та чинники розвитку в Україні. *Економічна теорія та право*. 2017. № 2 (29). С. 50-60.

Овсієнко О. В. Комплаєнс у бізнес-адмініструванні та його роль у створенні ефективних норм господарської поведінки. *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 173–185.

Овсієнко О. В. Правова економіка та її роль у формуванні ефективних норм господарської поведінки. *Економічний простір*. 2017. № 122. С. 18–27.

Шевченко Л. С. Корпоративна правова стратегія: сутність, типи, особливості реалізації. *Економічна теорія та право*. 2019. № 1 (36). С. 104-120. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2019-36-1-104>

Шевченко Л. С. Стратегічний консалтинг: теорія, практика, бізнес-індустрія. *Економічна теорія та право*. 2019. № 2 (37). С. 48-66.

Marchenko O. S. Legal support in the legal consulting system: meanings and forms (Правова допомога в системі юридичного консалтингу: змістовні рівні та форми). *Економічна теорія та право*. 2017. № 4 (31). С. 83-93.

Інших авторів:

Баценко Л. М. Кадровий менеджмент: перехід від управління персоналом до управління людськими ресурсами. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2010. № 6/1(41). С. 29-33.

Мажник Л. О. Стратегічний розвиток технології управління персоналом підприємства. *Управління розвитком*. 2011. № 22(119). С. 95-96.

Рачинський А. А. Служби управління персоналом: особливості створення і функціонування. *Державне будівництво*. 2008. № 2. С. 23-29.

Додаткова література

Навчальні посібники:

Матвіїшин Є. Г. Стратегічне управління людським ресурсом. Навчальний посібник. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 200 с.

Петрова І. Л. Стратегічне управління людськими ресурсами: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2013. 466 с.

Прищак М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації: підручник. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2016. 150 с.

Монографії та наукові статті:

Гриньова В. М., Новікова М. М., Небилиця О. А. Управління кар'єрним зростанням персоналу: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 180 с.

Дороніна М. С., Сасіна Л. О., Лугова В. М., Надьон Г. О. Механізм

мотивації управлінського персоналу: наукове видання. Харків: АдВА™, 2010. 240 с.

Коноваленко М. К., Яковлева Н. Г. Сучасні підходи до управління розвитком персоналу на основі інноваційних моделей. *Вісник НТУ «ХПІ»*. Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». 2010. № 5. С. 49-55.

Ландсман В. А. Теоретичні аспекти розвитку системи управління персоналом сучасного підприємства. *Державне будівництво*. 2012. № 2. С. 56-61.

Інтернет-ресурси:

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 05.09.2019).

Сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151 (дата звернення: 05.09.2019).